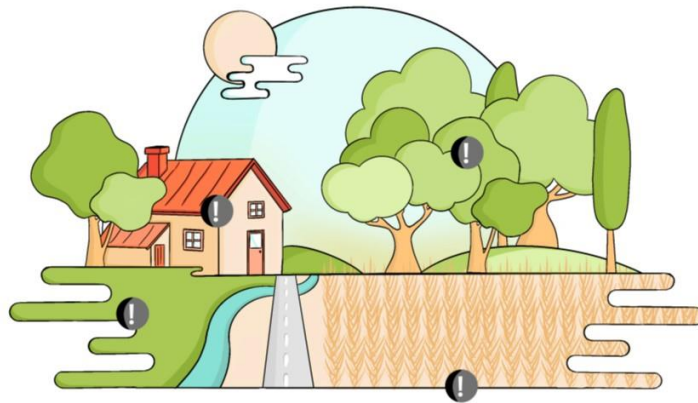

Nieuwsbrief 3

Landschapsdialoog Lieshoutse Heide

Laarbeek
Waterpoort
van de Peel

stimuleringsfonds
creatieve industrie

OOG VOOR SCHOONHEID
landschapsarchitectuur

Illustrative

In de omgevingsdialoog over de 'Lieshoutse Heide' bespreken inwoners en andere gebruikers van het gebied in vijf avonden hoe ze hun omgeving zien, nu en in de toekomst. Samen tekenen we een toekomstbeeld waarin de wensen van de buurt centraal staan. Als onderdeel daarvan verkennen we of daarin een plaats is voor grootschalige duurzame energie, zoals zonneparken of windmolens. En zo ja, welke spelregels daarvoor dan moeten gelden.

Allereerst: we gaan op excursie!

Na afloop van de derde bijeenkomst zijn Joeri en Marieke door verschillende mensen benaderd, die graag op een excursie willen naar een windpark en zonnepark. Dan kan iedereen eens zelf zien waar we het over hebben, en ervaringen horen van initiatiefnemers en omwonenden. Dat hebben we geregeld: we willen iedereen die dat wil uitnodigen voor **een excursie naar windpark Zuidenwind** in Neer (Limburg) en een zonnepark, **op 13 november 2021**. De precieze planning van de dag volgt nog. Wil je mee, geef je dan op via een reactie op deze mail, uiterlijk **opgeven woensdag 3 november**. Wij zorgen voor vervoer vanuit Mariahout en voor lunch. Deelname is gratis. Omdat deze excursie wordt ingepland, vervalt de bijeenkomst van 1 november. Op schuiven we de bijeenkomst van 1 november even door. Onze eerstvolgende dialoog is op 15 november 2021.

Terugblik derde avond

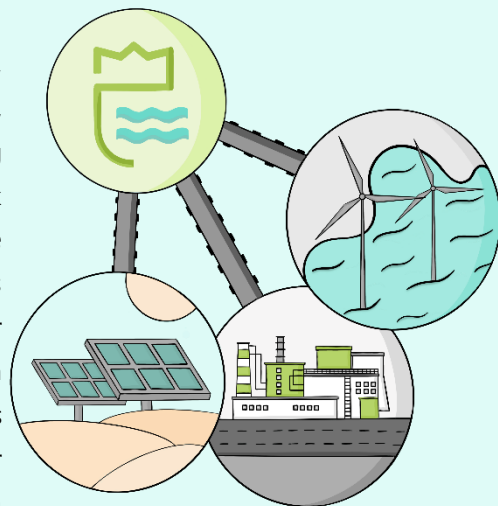
De derde avond, op 18 oktober, was de meest druk bezochte tot nu toe: er waren 38 bewoners, waaronder een aantal nieuwe gezichten. Tegelijk was het een spannende avond, omdat het ging over grootschalige energie. De eerste twee avonden waren de bewoners meer aan het woord, nu bestond het eerste deel van de avond uit een presentatie van onze gespreksleider Joeri. Dit leidde tot veel discussie na de presentatie. In deze nieuwsbrief staan ook verwijzingen naar websites voor meer informatie: klik op de woorden 'HIER'. Ook ontvangt u de presentatie per mail.

Kalender

- **1 november: bijeenkomst gaat niet door**
- 3 november: uiterlijk opgeven voor excursie
- 13 november: excursie naar Zuidenwind
- 15 november: volgende bijeenkomst In de Hei

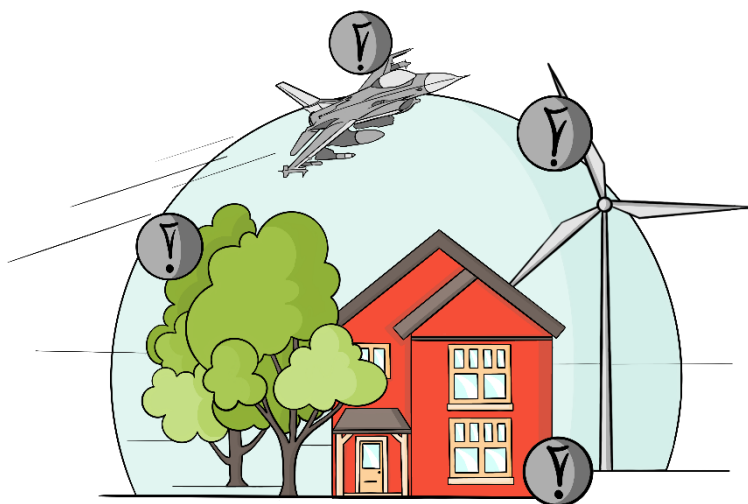
De duurzame opgave

We zagen hoe groot de opgave is om Laarbeek duurzaam te maken. Als we het verbruik van Laarbeek voor een kwart duurzaam willen opwekken, zijn wel 30 windmolens nodig! Of bijvoorbeeld 330 ha zonnenvelden. En dan hebben we het nog niet eens over extra produceren voor stedelijke gebieden, of helemaal zelfvoorzienend zijn. Iedereen is het erover eens: dat gaat niet, dat past hier niet. De problemen zijn wel herkenbaar, van klimaatverandering tot stijgende energieprijzen en aardbevingsschade. Maar het voelt oneerlijk dat de oplossing in de Lieshoutse Heide gezocht moet worden. En als de opgave zo groot en zo onmogelijk is, waarom doen we dan überhaupt ons best? Zeker als andere gemeenten of andere delen van de gemeente minder doen? Als ze in Duitsland juist gas gaan gebruiken? Er komen veel ideeën van bewoners om buiten de gemeente duurzame energie op te wekken. Zoals het plaatje schetst: meer windmolens bouwen op zee of ergens anders waar het meer waait; zonneparken in Marokko, of toch een kerncentrale erbij; en dan een grote kabel naar Laarbeek. Ook meer investeren in alle daken vol zon leggen, waterstof onderzoeken en andere innovaties lijken goede ideeën.

Wat kan er eigenlijk op de Lieshoutse Heide?

Joeri laat kaarten zien van beperkingen voor windmolens en zonneparken. Zonneparken kunnen op heel veel plaatsen zonder harde beperkingen worden geplaatst. Voor windmolens gelden veel beperkingen, zoals natuur, woningen, wegen en vliegroutes (zie plaatje). Maar vaak kunnen die wel worden weggenomen. Er blijven toch best locaties over waar geen harde beperkingen gelden. Dat geldt ook voor radarverstoring: je kunt pas (dure) radartoetsen uitvoeren als je een precieze locatie op het oog hebt, maar er is écht kans dat defensie akkoord gaat.

[HIER](#) leest u meer over radarverstoring

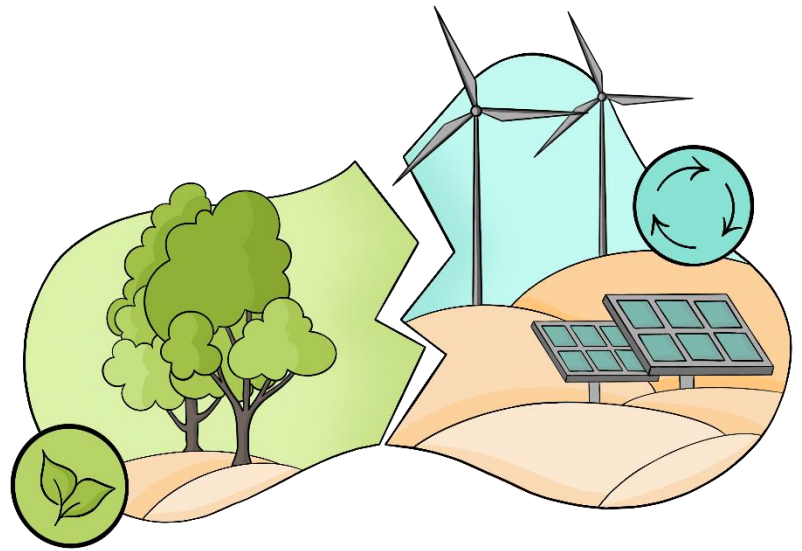
[HIER](#) en [HIER](#) en [HIER](#) kunt u zelf de kaarten bekijken. (soms is een gratis account nodig)

Bezwaren tegen energie opwek

Er komen veel bezwaren tegen wind- en zonne-energie. Het wordt bijvoorbeeld zonde gevonden van toch al schaarse landbouwgrond. Mensen maken zich ook zorgen over de overlast door geluid en knipperlichten. Het gaat dan vooral om de negatieve gevolgen voor de gezondheid. Je kunt toch niet je kinderen uitleggen dat je ze in een ongezonde omgeving laat opgroeien, omdat je zo graag een windmolen wou? De 400-meter afstand tot woningen lijkt dan te weinig. Het valt ook niet te rijmen met het 'groene' imago van de gemeente. Groen en duurzaam staan hier tegenover elkaar, en de bewoners herkennen zich vooral in de combinatie van groen, natuur, agrarisch, en biodiversiteit. Dat zou moeten worden beschermd. En het is al helemaal niet de bedoeling dat de winst van een project wegvloeit naar het buitenland of naar grondeigenaren die weinig binding hebben met het gebied en er niet wonen. En het mag ook niet zo zijn dat dat mensen hun recht op planschade verliezen. De uitkomst van de dialoog mag nooit de kansen of rechten van de inwoners verkleinen.

Natuur versus duurzaamheid: windmolens in het landschap

Een inwoner heeft afbeeldingen gemaakt van hoe turbines zouden staan in het landschap. Dat is schrikken: je ziet ze van een grote afstand. Er zijn wel andere hoge elementen in het landschap, zoals bomen en huizen, zodat je er lang niet altijd direct zicht op hebt en ze soms minder opvallen. Maar als je er dichtbij woont en recht op kijkt, is het voor veel mensen onaanvaardbaar. Het helpt wel om dit soort plaatjes te zien, dan kun je je er meer bij voorstellen. We kijken ook naar wat een windmolen voor inwoners kan opleveren. En we denken over de tegenstelling tussen duurzaamheid en groen / natuur, en de andere functies van het landschap (zoals agrarisch en wonen).

"Als we zonne- en windenergie in landbouwgebied plaatsen, hebben we het straks wel lekker warm, maar hebben we niks meer te eten!"

[HIER](#) kunt u zelf digitaal windmolens in een landschap plaatsen (engelstalig programma)

Een harde nee of een zachte nee?

Tegen het einde van de avond ontstaat er wat discussie over een 'harde nee' of een 'zachte nee'. De harde nee wordt door een bewoner zo verwoord: 'al geven ze me een miljoen, ik wil niet aan de voet van een windmolen wonen'. Tegelijk zijn er ook mensen die voorwaarden formuleren. 'Als er gezondheidsrisico's zijn, is het onbespreekbaar'. En 'een windmolen levert een ton per jaar op. Daarvan mag wel iets meer lokaal landen dan de paar duizend euro uit het voorbeeld van windpark Nijmegen'. Ook de 400 meter afstand lijkt te weinig, maar voor sommige mensen zou een grotere afstand een uitkomst zijn.

[HIER](#) leest u de Regionale Energie Strategie: op pag. 48 staat een kaart van alle zoekgebieden in de regio.

Een zeer moeilijke opdracht

Over een ding is iedereen eensgezind: het is een heel moeilijke vraag die de gemeenteraad aan de bewoners heeft gesteld. Het voelt oneerlijk om voor grootschalige opwek zo duidelijk te kijken naar één gebied. Er zou ook naar andere gebieden in de gemeente gekeken moeten worden en naar andere oplossingen voor besparing, opslag en opwek van energie. Er moet een breder plan komen, niet allen voor dit gebied. En andere gebieden, zowel binnen de gemeente als daarbuiten, moeten hun verantwoordelijkheid ook nemen. Daar moet de gemeente op aansturen.